

Prologen

Ett Unionen –

tillsammans i

framtidens arbetsliv

Ett Unionen – tillsammans i framtidens arbetsliv

Förbundsstyrelsen tog inför kongressen 2019 och kongressperioden 2020 – 2023 fram en prolog – en berättelse om vilka behov, tankar och idéer som ligger bakom de beslut som kongressen tog i oktober 2019 och varför temat för kongressen var Ett Unionen – tillsammans i framtidens arbetsliv.

När vi tillsammans förbereder oss inför kongress och tar fram handlingsprogram och ekonomimodell utgår det arbetet från vilka vi är och hur vi tar oss närmare vår vision: *Tillsammans är vi i Unionen den ledande kraften som skapar framgång, trygghet och glädje i arbetslivet.*

Samtidigt har vi idag inte facit på hur det fackliga arbetet ser ut om 10 år. Därför gör vi gemensamt bedömningar av var vi befinner oss som organisation idag, vilka resultat vi hittills uppnått och vad som gör det möjligt eller hindrar för oss att vara framgångsrika imorgon. Till exempel när det gäller intern kultur, arbetssätt och struktur. Vi gör också bedömningar av hur förutsättningarna i omvärlden ser ut och hur de kommer påverka vår fortsatta strävan mot visionen.

Våra bedömningar rymmer många viktiga underliggande antaganden, föreställningar, tankar och intentioner som inte framgår direkt i förslagen till handlingsprogram och ekonomimodell. Inför kongressen vill förbundsstyrelsen därför vara tydlig med att vi den kommande kongressperioden tillsammans behöver

starta en omvandlingsresa med fokus på att forma det fackliga arbetet i framtidens arbetsliv, på ett sätt som säkerställer vår förmåga att tillvarata medlemmarnas intressen på ett ekonomiskt hållbart sätt. Så att vi kan fortsätta vara framtidens fack för framtidens medlemmar.

Förbundsstyrelsen har valt att kalla omvandlingsresan för: *Ett Unionen – tillsammans i framtidens arbetsliv*, vilket även är temat för kongressen. Vi behöver fokusera tillsammans för att lyckas. Detta utgår från en tanke som finns beskriven i handlingsprogrammet för 2020 – 2023:

Med en gemensam färdriktning och ett löfte om att stå enade när samhället förändras får vi kraft att forma framtidens arbetsliv. Att stå tillsammans i framtidens arbetsliv som ett Unionen där medlemmar, förtroendevalda och anställda drar åt samma håll och i handling skapar det "vi" som utgör vår styrka. Där rörelsens alla röster får plats. Där alla ser helheten och det gemensamma målen och tar ansvar för sin del. Ett Unionen där vi hjälper varandra framåt utifrån våra olika funktioner, roller och kompetenser.

Vilket fackförbund vill vi vara om 10 år? Vad kommer krävas av oss för att ta oss dit?

Utveckling är vår paradgren. Vi är i förbättringsbranschen. Både historiskt och på senare år har vi hela tiden omformats, utvecklats och förnyat oss. Vår förändringsvilja med bibehållen värdegrund är en framgångsfaktor för oss. En fråga vi behöver ställa oss för att vara fortsatt framgångsrika är: *Vilket fackförbund vill vi vara om 10 år och vad kommer krävas av oss för att ta oss dit?*

De senaste 10 åren har Unionen slagit omvärlden med häpnad, vunnit priser och setts som en hoppets ledstjärna i internationella fackliga sammanhang. Vi har gått mot trenden, samlat människor i vår rörelse och behållit vår regleringsförmåga både centralt och lokalt.

Men var hade vi stått idag om vi inte fått fart på vår organisering? Hade vi som andra fackföreningar för privatanställda i

Europa tappat i kraft och inflytande? Hade vi varit relevanta för medlemmarna och legitima som part? Vad har krävts av oss för att komma dit vi är idag? Och är det vi gör idag hållbart på lång sikt? Vilka nya stora markanta utmaningar ska vi som fackförbund hantera framöver?

Vi ska vara framtidens fack för framtidens medlemmar och vill hela tiden förnya och förbättra inte bara arbetslivet utan också oss själva. Ständigt hitta nya sätt att driva opinion och förbättra villkoren för medlemmarna (Ingen hade hört talas om "vobba" eller "flexpension" för 10 år sedan!) och erbjuda ett ännu bättre medlemskap med spetsad förhandling och rådgivning, förstärkt lönecoachning, LinkedIn-granskning och mycket mer. Vi kommer fortsätta att förnya och förbättra arbetslivet och oss själva de kommande 10 åren också. Allt kan bli bättre!

Vår förening ska vara fortsatt relevant och legitim på ett ekonomiskt hållbart sätt

Unionen ska fortsätta finnas och verka för medlemmarna i den digitala, globaliserade, individualiserade samtiden där förändringstakten och osäkerheten är hög. Denna kongressperiod påbörjade vi därför ett långsiktigt arbete för att framtidssäkra vår förening, ett demokrati-projekt under parollen Länge leve demokrati. Tittar man på hur våra medlemmar har kontakt med förbundet idag skiljer det sig väsentligt jämfört med när förbundet bildades – och kommer förändras också framåt. Det spelar ingen roll vad vi tycker om att omvärlden förändras, den gör det för oss likväl som för våra medlemmar.

I förslaget till nytt handlingsprogram har vi tillsammans prioriterat ett fokus på att *försvara, utveckla och stärka vår partsmodell samt att våra medlemmar har balans i arbetslivet och kompetens som ger kraft*. Det är ett resultat av att vi i de gemensamma remissomgångarna har bedömt att vi behöver göra rejäla förflyttningar för att den strukturomvandling arbetslivet och hela samhället är inne i ska resultera i omställning och mänsklig hållbarhet som gynnar konkurrenskraft och samhällsutveckling. Men detta kommer inte hända av sig själv utan bara om vi organiserar och engagerar oss och reglerar villkoren för ett utvecklande, hållbart och jämställt arbetsliv. Det är så vi bäst skapar sammanhållning och framtidstro. Tillsammans.

Vi i Unionen är en viktig aktör i utvecklingen av arbetsmarknad, arbetsliv och samhälle och det ska vi fortsätta vara. Strukturomvandlingen och andra omvärldsfaktorer påverkar också medlemmens behov av sitt fackförbund. Unionen lever idag över sina tillgångar på så sätt att utgifterna för verksamheten är större än intäkterna från medlemsavgifter. Allt detta sammantaget gör att vi i grunden behöver omforma hur vi bedriver fackligt arbete i framtidens arbetsliv. Under kongressperioden etablerar vi därför ett gemensamt långsiktigt strategiskt fokus på att vara relevanta och legitima på ett ekonomiskt hållbart sätt och lär oss mer om hur fackligt arbete behöver se ut i framtidens arbetsliv.

Hur relevanta vi lyckas vara på lång sikt beror på hur vi utvecklar och förnyar oss och identifierar vad i vår verksamhet som är strategiskt viktigt att bibehålla, förvalta och utveckla. Vi ska bli bättre på att prioritera, hitta rätt ambitionsnivå – och omprioritera om det behövs. Vi ska fortsätta lära om och lära nytt när det gäller uppfattningar, arbetssätt, vad som är möjligt och inte. Vi ska möta de förändrade behoven hos medlemmarna genom att utveckla hela vår verksamhet – erbjudandet, engagemanget, organisationen, påverkan och det strukturerade inflytandet.

Hur legitima vi lyckas vara på lång sikt beror bland annat på hur väl vi lyckas säkra och utveckla partsmodellen genom att ännu bättre fånga upp medlemmarnas intressen. Det hänger också på hur vi lyckas höja organisationsgraden och öka representativiteten, förbättra kollektivavtalsäckningen och andelen lokala förtroendevalda. Att öka kunskapen om partsmodellen och dess fördelar är också väldigt viktigt.

Hur ekonomiskt hållbara vi lyckas vara på lång sikt beror på vår kreativitet och innovationsförmåga, vår förmåga att använda våra resurser på kostnadseffektiva sätt som genererar stort värde. Det beror på vår förmåga att koppla ihop kostnad och effekt. Det beror på vår förmåga att hitta rätt ambitionsnivå. Det beror på hur vi lyckas hitta *rätt* erbjudande istället för det *bästa*.

När vi formar det fackliga arbetet för framtidens arbetsliv kommer vi behöva tänka nytt igen och ha tillit till vår gemensamma process

En röd tråd i denna omvandlingsresa är att öka engagemanget och organiseringen. Vi är en klassisk folkrörelseorganisation. Vi ska inte bli likriktade. Vi ska vitalisera rörelsen och låta dess många röster höras och få ännu mer utrymme. Vi ska vara många fler lokala förtroendevalda och medlemmar som jobbar fackligt på arbetsplatserna, regionalt, nationellt och internationellt. Vi ska ompröva och utveckla nuvarande verksamhet utifrån de nya perspektiv digital teknologi möjliggör. Vi har lagt en grund i den digitala utvecklingen av vår verksamhet under denna kongressperiod och den utvecklingen behöver bli

intensivare nästa kongressperiod för att bidra till att vi möter förväntningar på oss och effektiviserar vår verksamhet.

Vi vet inte exakt hur det fackliga arbetet ser ut 10 år från nu. Vi agerar i en föränderlig och osäker värld. En viktig förutsättning för att lyckas är därför större flexibilitet när det gäller den ekonomiska ramen, utan att för den skull öka risken. Det är anledningen till att vi föreslår en ekonomimodell där vi både får en större ekonomisk flexibilitet och ekonomisk effektivitet samtidigt som vi på lång sikt säkerställer den ekonomiska hållbarheten.

Förändringsarbete i en osäker värld går att lyckas med när vi har den samlade kraften av ett Unionen som står tillsammans i framtidens arbetsliv. Det kommer kräva nytänk, innovation och kreativitet och det kommer kräva investeringar. Eftersom vi i dagsläget använder vår kapitalavkastning till ordinarie verksamhet och kostnaden i huvudsak består av att betala löner till anställd personal behöver förändringen ske succesivt och långsiktigt.

Några tankar om vad denna förändring kan innebära är att fler medlemmar och förtroendevalda stärks och utvecklas för att med sitt starka engagemang, stolthet och självförtroende ta sig an det viktiga fackliga arbetet på arbetsplatsen. Vi tror att med fler förtroendevalda och engagerade medlemmar som får rätt stöd och verktyg att svara upp mot medlemmarnas behov minskar trycket på att öka antalet anställda för att träda in i deras ställe. Anställda kan då i större utsträckning jobba med att stödja och utveckla

förtroendevalda och engagerade medlemmar vilket skapar förutsättningar för en positiv effektivisering av förbundet. Vi behöver också digitalisera och ta reda på vilken verksamhet vi kan sluta göra eller göra på andra sätt utan att medlemskapet tappar så mycket i värde. Slutligen behöver vi föra dialog med våra medlemmar och allmänheten om vad medlemskapet är värt, vad det innehåller och vilket engagemang som gör det möjligt på ett bredare och mer involverande sätt än tidigare.

Vi har inte facit på hur vår egen organisation och verksamhet kommer se ut. Vi vet att det behöver göras, men inte hur det fackliga arbetet ser ut om 10 år. Det är viktigt att vi litar på varandra och processen. Det är också viktigt att vi ser till att starta förändringsarbetet i tid så vi tillsammans kan göra det i ett tempo vi klarar av.

Vi hoppas att du vill vara med på resan!

Unionens förbundsstyrelse i juni 2019